

gen til at idømme en bøde samtidig med en dom til samfundstjeneste burde begrænses til tilfælde af sammenstød mellem uligeartede straffelovovertrædelser, når forholdene med særlig vægt taler for, at der pålægges en bøde for en af lovovertrædelserne.

Straffelovens § 64 blev derfor udformet således, at der kun i tilfælde, hvor der foreligger flere uligeartede lovovertrædelser til samlet pådømmelse, kan blive tale om i forbindelse med en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste at fastsætte en bøde eller en kort ubetinget frihedsstraf for en eller nogle af lovovertrædelserne. Det vil for eksempel kunne være tilfældet i en sag, hvor den tiltalte findes skyldig i spirituskørsel, der ikke kan medføre samfundstjeneste, og indbrudstyveri.

I forbindelse med udformningen af § 64 anførte flertallet i Retsudvalget, at det fandt, at domstolene derved fik det frie skøn, der muliggjorde anvendelse af samfundstjeneste i videre omfang.

På baggrund af de senere års udvikling i antallet af domme til samfundstjeneste og ønsket om at muliggøre en øget brug af denne strafart bør det imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse overvejes, om § 64 bør udformes mindre restriktivt.

Det er Justitsministeriets opfattelse, at det også udover tilfælde, hvor flere uligeartede lovovertrædelser foreligger til samlet pådømmelse, vil være hensigtsmæssigt at kunne idømme samfundstjeneste og en kortere ubetinget frihedsstraf eller en bødestraf.

Hvis valget står mellem en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste og en længere ubetinget frihedsstraf, altså et valg mellem »alt eller intet«, bør der efter Justitsministeriets opfattelse være mulighed for at vælge en mellemform, således at der afsiges en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste og samtidig idømmes en kortere ubetinget frihedsstraf eller en bøde.

En videre adgang til at kombinere en dom til samfundstjeneste med en kortere ubetinget frihedsstraf eller en bøde vil efter Justitsministeriets opfattelse ikke være i modstrid med samfundstjenestens karakter.

Samfundstjeneste har altid været og skal fortsat være et alternativ til en ubetinget frihedsstraf og ikke en skærpelse af andre betingede domme.

Muligheden for at idømme en betinget dom med vilkår om samfundstjeneste og en kortere ubetinget frihedsstraf eller bøde vil derfor kun kunne udnyttes i tilfælde, hvor sanktionsvalget ellers var faldet ud til fordel for en ubetinget frihedsstraf.

Det forudsættes således, at en lovovertrædelse, der efter de gældende regler ville medføre en almindelig betinget dom eller en betinget dom med vilkår

om samfundstjeneste, ikke efter gennemførelsen af lovforslaget fører til idømmelse af en kombinationsdom.

En udvidet adgang til at kombinere en dom til samfundstjeneste med en kortere ubetinget frihedsstraf eller en bøde vil indebære, at samfundstjeneste vil kunne anvendes på lovovertrædelser, hvis type eller grovhed efter de gældende regler ville udelukke anvendelse af samfundstjeneste, fordi en dom til samfundstjeneste efter rettens opfattelse ikke er en tilstrækkelig sanktion, jf. bl.a. bemærkningerne oven for under pkt. 2.3.1. om muligheden for at anvende kombinationsdom inden for varsomhedsområdet.

En videre adgang til at idømme kombinationsdom vil således generelt kunne bidrage til at udvide brugen af samfundstjeneste.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at straffelovens § 64 ændres, således at der i videre omfang bliver mulighed for i forbindelse med betinget dom med vilkår om samfundstjeneste at idømme en ubetinget frihedsstraf eller en bøde efter reglerne i straffelovens § 58. Justitsministeriet har dog fundet, at grænsen for den ubetingede del af straffen, der i § 58, stk. 1, er 6 måneder, bør være lavere, når der er tale om en kombination af samfundstjeneste og ubetinget frihedsstraf. Det foreslås derfor, at den ubetingede del af straffen ikke kan overstige 3 måneder.

Det er dog hensigten, at der ved kombinationsdomme som hovedregel bliver tale om en korterevarende ubetinget frihedsstraf, således at det vil være rent undtagelsesvis, at den ubetingede frihedsstraf fastsættes til 3 måneder.

Det forudsættes, at afviklingen af kombinationsdomme sker således, at den ubetingede del af straffen fuldbyrdes, inden afviklingen af samfundstjeneste påbegyndes, således at det resocialiserende formål med samfundstjeneste ikke fortabes.

Af hensyn til muligheden for at afvikle samfundstjenesten inden for den fastsatte frist (længstetiden) vil der derfor blive iværksat en ordning, der sikrer en hurtig indkaldelse til afsoning af den ubetingede frihedsstraf.

Justitsministeriet vil således instruere anklagemyndigheden om, at der gives fuldbyrdelsesordre umiddelbart efter, at der er givet ankeafkald, efter at ankefristen er udløbet eller efter, at en ankedom er afsagt. Tilsigelsesvarslet, dvs. den frist, den dømt indkaldes med, således at den pågældende kan nå at indrette sine personlige, familiemæssige og økonomiske forhold på afsoningen, vil blive afpasset med henblik på, at afsoningen af frihedsstraffen så vidt muligt kan påbegyndes 1 måned efter, at den endelige dom foreligger til fuldbyrdelse.